



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

64. An pœnitens teneatur pœnitentiam à Confessario non manifestare sub Sigillo? Et quid, si ex revelatione hujusmodi redundaret aliquid malæ famæ, aut aliquid minus existimatione dignum in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Schedam confessionis non ritè factæ, alioquin pateret via, vt multi nequam sic venirent ad confessionem indispositi ad decipiendos dominos, imò etiam Parochos testimonio Confessarij. Talis autem peccator sibi debet imputare, quod inde reuertet. Huc vsque Dicastrillos; cui adde etiam nominarim contra me Leandrum *de Sacrament. tom. 1. v. 5. disp. 10. n. 80.*

6. Sed ego iterum adhæreo contra Dicastrillum, & Bonacinam opinioni P. Coninch, dico igitur, quod confitentibus, tamen ob indispositionem absoluti non sint, Confessarius testimonium dare debet factæ confessionis. Nam Confessarius violat sigillum confessionis, si directè, vel indirectè significet, se penitentem suum ob indispositionem non absoluisse. Hoc autem Confessarius significat, si alius dans huiusmodi Schedulam, neget illi propter indispositionem, confirmatur ex eo, quod huic homini publicè petenti Sacram Eucharistiam, perinde, ac alius danda est, ad infamiam eius vitandam. Ergo ob eandem causam perinde, ac alius Schedulam testimonij dare debet. Neque tunc Confessarius mentitur, cum sit ipsi confessus, licet non absolutus.

7. Et ita hanc sententiam præter Doctores à me alibi adductos, tuetur Pater Tamburinus *opuscul. de confess. lib. 5. cap. 3. §. 9. num. 16.* sic asserens. Hinc collige, quando famuli, vel scholares debent superioribus testimonium suæ confessionis asserere, debere Confessarium illud dare (intellige iis, qui confessionem saltem inchoarunt, licet propter aliquid absolutionis beneficio caruerint:) Ratio est, quia si non darent, proderent indispositionem eorum, quam ex inchoata confessione cognouerunt; nec dando mētuntur, quia iam illi initium fecerunt confessionis. Ita ille. Et ex eadem Societate Amicus in *curf. Theolog. tom. 3. disput. 14. sect. 1. artic. 9.* & Layman, in *Theolog. moral. lib. 5. tractat. 6. capit. 14. num. 8.* rectè Itaque Iacobus Marchant, in *resolut. pastor. tractat. quinto, post capit. 4. in appendice de sigillo casu 3.* sic ait: Si Confessarius audierit confessionem, & confitentem non absoluerit ob indispositionem, & indignitatem non solum non potest dicere; ego eum non absolui, sed etiam putant multi eum teneri dare Schedulam testem confessionis, si hoc urgeat penitens. Sic contingere potest quando vel discipuli suis magistris, vel famuli suis heris, vel Religiosi suis Superioribus tenentur referre testimonium suæ confessionis. Negando enim posset aliquo modo prodere sigillum, & peccatorem, dando autem non mentitur, quia tantum testatur esse confessos, quod verum est. Et si quidem coram aliis confessus est, & coram ipsis petit testimonium, certum est nullatenus posse ei negari, quia ingeneraretur suspicio, quod non fuisset absolutus.

8. Sed circa præsentem difficultatem media via incedit Pater Auerfa *de Sacrament. Penitent. questione decima-octaua, sect. secunda,* & sic distinguit; Aut nescitur penitentem ad talem certum Confessarium accessisse, vt contingit in ciuitatibus, & Ecclesiis, in quibus est copia Confessariorum: E tunc potest Confessarius tuto negare Schedulam penitentem quem non absoluit, absque vilo reuelationis periculo: quia si ipsemet penitens dicat se accessisse ad illum Confessarium, & ab eo fuisse sibi negatam Schedulam, ipse se prodet. Debet etiam Confessarius negare, nec poterit licitè concedere, quando videt penitentem velle ea abuti ad decipiendum superiorem, & eludendum præceptum. Poterit tamen concedere, secluse hoc periculo, nec mentietur dicendo se audisse confessionem, non nominando absolutionem.

9. Aut scitur penitentem ad hunc Confessarium accessisse, vt quando Parochus dedit suo subdito licentiam ad alterum, qui solus est in ea villa, vel quando penitens aliis videntibus accedit ad talem Confessarium: Et tunc per se videtur Confessarium posse, ac debere concedere Schedulam, quia aliqui reuelaretur confessio, seu defectus in confessione detectus. Etiam si, inquam, peccator esset abusus Schedula ad decipiendum superiorem, & persistendum in peccato, quia Confessarius non propriè concurreret ad hanc fraudem, sed illam permitteret, ne reuelat ipse confessionem, sicut aliis plurimis modis contingit. Deberet tamen in Schedula dicere tantum se audisse confessionem: quod verum est, & ita in hoc non mentietur: non autem dicere se absoluisse. Taliq; Schedula debent contenti esse quicumque Superiores, & penitentem admittere, tanquam ritè confessum, & absolutum. Et non expedit, nec tolerandum esset, vt exigeretur etiam expressè testimonium de absolutione. Hæc omnia Auerfa, *vbi supra.* Verum Henriquez *lib. 6. cap. 12. num. 4.* circa casum propositum putat Confessarium posse talem schedulam ad arbitrium penitentis, vel concedere, aut negare sed potius expedire concedere; Lugus *disputat. 23. sect. 4. num. 87.* Similiter ait posse negare absque fractione sigilli, & posse concedere absque culpa mendacij, sed debere cauere à periculo scandali, ne schedulam det peccatori publico non emendato, aut etiam occulto sic volenti Superiori decipere.

10. Sed ego absolute affirmatiuam sententiam teneo contra Dicastrillum, quam præter Doctores superius citatos, inuenio post hæc scripta docere etiam Martinum de San Ioseph in *Adon. confess. vno primo, lib. 1. tractat. 22. de penitent. num. 4.* vbi sic ait: *luzgo por mucho mas probable la opinion de Egidio, de Sacrament. disputacion nona, dnb. num. 14.* Fagundez præcepit, *secundo lib. quinto, capit. 4. numero quarto.* Moscolo in *summa, tractat. 7. capit. 15. numero tertio.* Diana quinta parte, *tractat. 11. resolut. 22. que afirman que tiene obligacion el confessor à dar cedula de confession al que no absoluió, por el peligro de reuelar el sigillo, y que no miente en dar la cedula, porque no se dice mas en ella de que Fulano se confesó, y esto es verdad, pues se confesó, aunque no le absoluió, demas de que apronecha esso al penitente para cubrir sus pecados; y à nadie daña: Et concedendum est facile, id quod nemini nocet, & petenti prodest. *leg. rescriptum, Cod. de precibus.* Ita Martinus.*

RESOL. LXIV.

An penitens teneatur penitentiam impostam à Confessario non manifestare sub sigillo? Et quid, si ex reuelatione huiusmodi redundaret aliquid mala fame, aut aliqua minus eximiam dignum in Confessore, aut aliquem alium? Et part. 5. tr. 1. Ref. 8.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Adrian, *quest. vlt. de confess. dnb. vlt. Paludan. in 4. disputat. 21. questione tertia, num. 61.* & Nauaricus in *cap. Sacrament. de penitent. distinct. 6. num. 115.* Sed ex contrarium teneo. Dico igitur, si quis penitens reuelaret penitentiam sibi à Confessario iniunctam, non facere contra sigillum, sed solum contra naturalem secretum; quod tamen verum est, si ex reuelatione huiusmodi redundaret aliquid mala fame, aut aliquid minus ætimatione dignum in Confessore, aut aliquem

Alibi in Ref. not. præteritur.

aliquem alium; nam si nihil tale redundaret, sed forte penitens dixerit penitentiam sibi à Confessore iniunctam, quia intelligebat se nimis ex illa oneratum, unde alium consuluerit, ut possit illa exonerari, tunc penitens non teneretur aliquo secreto Ita Suarez in 3. part. tom. 4. disputat 33. sessione quarta, num. 2. Richardus in 4. distinct. 21. artic. 5. quest. 3. Sot. de regen. secr. membr. 3. quest. 4. conclus. 4. vide etiam Tannerum tom. 4. disputat. 6. quest. 9. dub. 6. num. 135. ubi firmat quod et si penitens non obligetur sub confessionis sigillo ad occultanda ea, quæ à Confessario imprudenter facta, vel dicta sunt, quia tota sigilli ratio fauorem confessionis ac penitentis spectat, peccat tamen nihilominus mortaliter, si prodatur ea, ex quibus Confessarii fama, vel honor notabiliter læditur, nisi forsan seruat debito charitatis, vel iuris ordine id priuatum, vel publicum bonum exigat, ut quando vel à Confessario sollicitatur ad peccatum, vel nimis ab eo grauatur, aut quippiam ab eo in detrimentum boni communi cessurum intellexit.

RESOL. XLV.

An Confessarius possit peccatum in confessione auditum reuelare, quando ipse nequit aliter peccatum suum manifestare, licet ex eo veniatur in cognitionem penitentis? Ex part. 5. tr. 1. Ref. 9.

§. 1. **A**firmatiuum sententiam tenet Sotus in 4. dist. 18. quest. 4. artic. 5. Sà ver. Confessor. Gabriel in 4. distinct. 21. quest. 1. artic. 3. dub. 1. & alij, afferentes licitum esse Sacerdoti, ut integrè confiteatur si aliter se explicare non possit, reuelare circumstantiam peccati sibi confessi, licet ex ea deueniatur in cognitionem penitentis, maxime si Sacerdos sit admodum scrupulosus, & in articulo mortis constitutus, & in hoc casu, præsertim teste Henriquez lib. 3. de pen. cap. 20. num. 5. in gloss. lit. O. mordicus in actu publico Salmanticae sustinuit hanc sententiam Dominicus Sotus

2. Sed aduersus Sotum prorsus in nullo casu hanc sententiam sustinendam esse puto, & ideo negatiuam merito sustinent DD. quos citat Fagundez p. 2. lib. 6. cap. 1. num. 10. quibus ego addo Turrianum de penit. disp. 3. dub. 3. Hurtadum de Sacram. disp. 1. 2. difficult. 5. Malderum tract. de sigillo, cap. 17. Reginaldum tom. 3. lib. 3. capit. 2. num. 20. Kellifonium tom. 2. in 3. part. quest. 1. artic. 1. dub. 1. Valquez in 3. part. tom. 4. quest. 93. artic. 4. dub. 4. Præpositum in 3. part. quest. 1. de sigillo, dub. 3. num. 28. & Ochavianam de Sacram. tom. 3. de sigillo, quest. num. 2. quia maiorem obligationem inducit seruire secretum illud, quod propter nullam causam est violandum, quam seruire, integritatem confessionis quæ pro defendenda vita & honore, & propter alias causas potest non seruari. Nam licet integritas confessionis formalis sit de essentia confessionis quæ in hoc consistit, quod confiteatur quis omnia peccata, quæ non habet rationabilem causam silentij, integritas, tamen materialis, quæ in hoc sita est, ut omnia peccata commissa confiteatur quis, non est de essentia confessionis.

3. Dicendum est igitur quod maioris momenti est obseruatio sigilli confessionis, & in maiorem reuerentiam iudicij confessionis cedit, quam integritas confessionis, & ideo confessio dimidiari, seu mutari potest ob graue aliquod damnum, & ob nullum potest mutari sigillum confessionis, quia institutio integritatis cedit bono penitentis, ne ipsi confessio sit odiosa, sigillum verò nullius bono cedit. Vide

patet responsio ad argumenta Soti; & ideo ex his obseruat nouissimè doctus Ioan. Henriquez in compend. cas. mor. cap. 46. num. 9. [Que si un Confessor estando confessando un hombre, conetio algun peccado en la confession (como si le absoluiesse, no pudiendole absolver) y se vnieste de confessar luego, el Confessor deste peccado de lo qual es fuerza que se siga auer de venir, el Confessor con quien se confessa en conocimiento del hombre a quien absoluo el Confessor, no pudiendolo absolver, esta obligado en este caso a buscar Confessor que no pueda venir en conocimiento del penitente; y si esto no es posible, dene confessar todos lo demas peccados que tuuere, y callar aquel peccado de auer absuelto al penitente, no pudiendolo absolver: y la razon es, porque quando concurren dos preceptos incompatibles que no se pueden guardar ambos, cessa la obligacion del menor, y ay obligacion de guardar el mayor; y siendo mayor el precepto de guardar el secreto de confession, que el precepto de confessar todos los peccados mortales, por esso cessa la obligacion de este, y queda la obligacion del otro.

RESOL. LXVI.

Quomodo se gerere debeat Confessarius, quando interrogatur sub iuramento, an in confessione audierit peccatum aliquod?

Et aliqua aduertuntur, quæ contingere possunt in supradicto casu, vel similibus aliis.

Et tandem datur doctrina Confessario quid, & quomodo respondere debeat, si Sacrista, vel Minister Missæ à Confessario querat, an apponenda sit particula pro communionem Petri, quod respondeat Confessarius, ut hoc ab ipso penitente queratur. Ex part. 5. tractat. 1. Refol. 43.

§. 1. **D**ocent Sotus in 4. dist. 18. quest. 4. art. 5. & Paludanus dist. 21. quest. 3. Confessarium tunc non posse negare, quia mentitur, quod nunquam licet; & cum id non possit affirmare, dicunt coniunctissimum esse illi obiurgare interrogantem, quamuis iudicem, quia id interrogat.

2. Sed hæc opinio mihi non placet. Dico igitur, quod Confessarius de peccato in confessione cognito interrogatus, negare neque etiam iurare potest, se nihil scire, nec penitentem, se tale crimen esse confessum, subintelligendo notitiam humanam, vel ut dicam tibi, imò ego puto ad hoc teneri, quando ex silentio, vel ex alia responsione generetur suspitio, quod penitens peccatum illud commiserit. Et ratio est, quia, ut alibi diximus, æquiuocationes ex iusta causa sunt licitæ, nec teneri respondentem extra casum professionis fidei respondere ad mentem iniquè interrogantis. Cum igitur in casu nostro ex vna parte Confessarius potest salua veritate negare, addendo mentaliter supradictas restrictiones, & ex altera parte est iusta, & rationabilis causa ad sic negandum, quamuis interrogans ea negatione decipiat, cum illicite interroget: ergo Confessarius potest licite negare modo, quo supra; & ita hanc sententiam tenent Tannerus tom. 4. disp. 6. quest. 9. dub. 6. n. 123. Hurtadus de Sacrament. disp. 1. 2. de penitent. diff. 13. Valquez in 3. part. to. 4. quest. 93. artic. 4. dub. 12. Coninch de Sacram. disp. 6. dub. 11. n. 21. Henr. lib. 6. c. 19. nu. 7. Ochagavia de Sacram. tract. 3. de sigillo Confess. quest. 9. num. 5. & alij: Unde ex his reicienda est opinio Altisiodorensis lib. 4. summe tract. 6. c. 3. quest. 7. Gabr. in 4. distinct. 21. quest. 1. art. 3. dub. 1. cas. 3. afferentium, Confessarium posse reuelare confessionem, ne sit periuurus.

Alibi in Ref. prima notat. præterita, & in multis aliis eius annotationum.